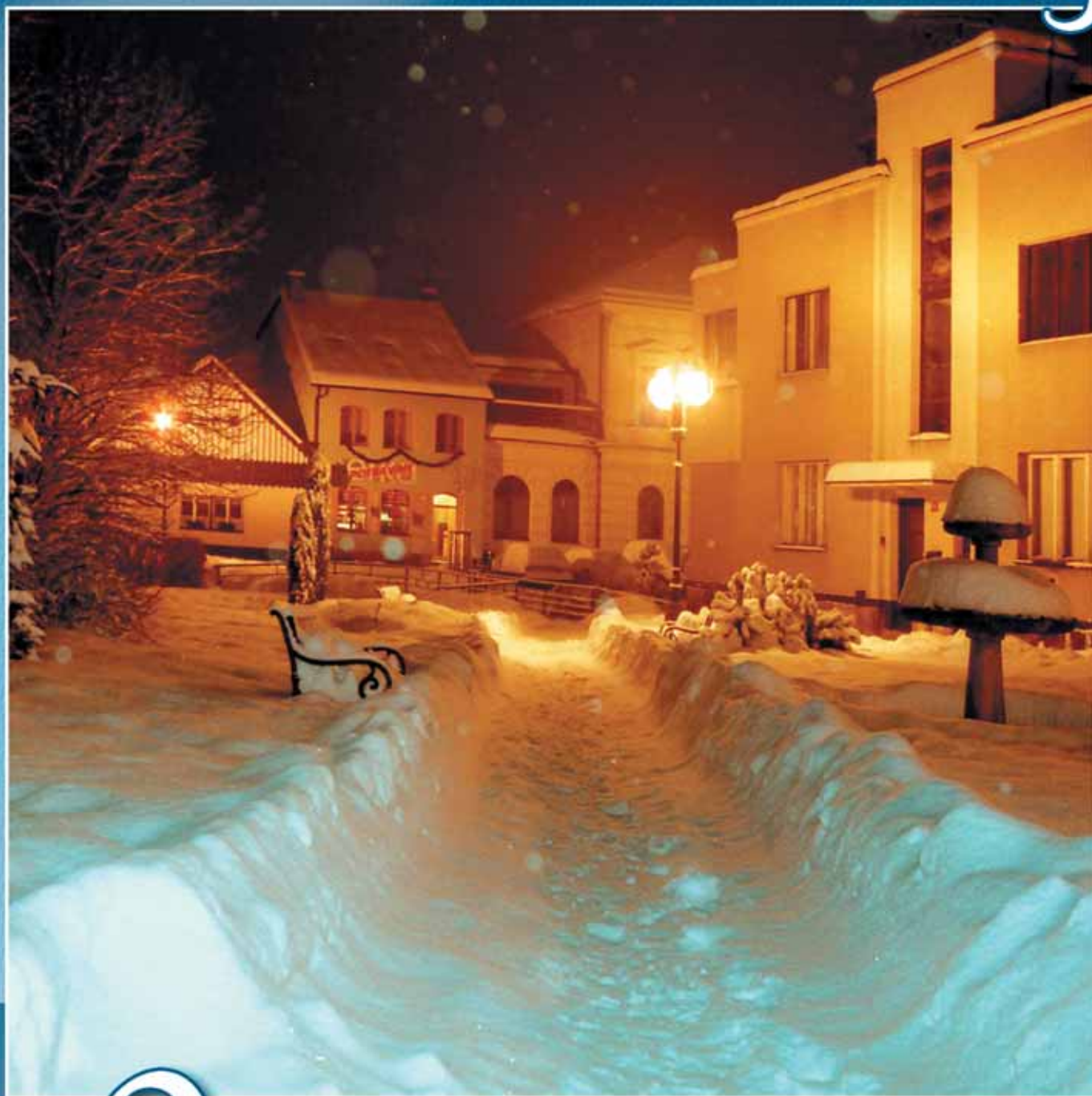

Bělohradské listy

Vydáno 24. 3. 2006 • Ročník VI • Cena 14,- Kč

2

Časopis Bělohradu a okolí
/ 2006

*Objektivem
Bělohradských listů*

*Foto: Jaroslav Voves, Pavel Janák,
Ladislav Stuchlík, Roman Šátala*

**BĚLOHRADSKÉ
LISTY 2/2006**

Časopis Bělohradu a okolí

♦ Objektivem Bělohradských listů	2
♦ Fejeton (Jiří Sehnal)	3
♦ Zeptali jsme se za vás	4
♦ Starosta odpovídá, MÚ informuje	5
♦ Informace z lázní (Lenka Vichnarová)	6
♦ Šárovcova Lhota (Zdeněk Prchal)	7
♦ Žijí mezi námi (Antonie Vanišová)	8
♦ Smírčí kříž v Bělohradě (Josef Špůr)	9
♦ První lázeňský lékař MUDr. Alois Mindl (Pavel Šubr, Marie Klůzová)	10 - 11
♦ Kino - poločas rozpadu (Ladislav Stuchlík)	12 - 13
♦ Europoslanec PhDr. Vladimír Železný (Pavel Šubr)	14 - 15
♦ Stopy Jirky Břízky (Eduard Čeliš)	16
♦ Poezie (Jošua Stehlík)	17
♦ Z dopisů čtenářů	18
♦ Události - zajímavosti	19
♦ Ski - club Lázně Bělohrad (Eduard Čeliš)	20 - 21
♦ Kultura - Marie Klůzová (Zdeněk Prchal)	22
♦ Malá galerie Bělohradských listů Hudebník JUDr. Josef Mindl (Zdeněk Prchal)	23

FOTOGRAFIE NA OBÁLCE

- Str. 1 - Jaroslav Voves:
Zima
- Str. 24 - Ladislav Stuchlík:
Zámecký park

PŘIPRAVUJEME:

- Zeptali jsme se za vás
- Starosta odpovídá
- Informace z lázní
- Obec Vřesník
- Osobnost Jindřich Pižl
- Poslanec Vlastimil Dlab
- Hospoda u Sušáka
- Historie - Ztracené dítě
- Péče o staré občany
- Herec Kovařík v Bělohradě
- Povídka Franty Haňáka
- Sport - Miroslav Typl
a sportovní autobus
- Kultura
- Události - zajímavosti
- Galerie osobností

**DALŠÍ ČÍSLO
BĚLOHRADSKÝCH LISTŮ (3/2006)
VYJDE 26. 5. 2006**

Bělohradské listy

Vydává Město Lázně Bělohrad

Vychází jako dvouměsíčník

Redakční rada: Ladislav Stuchlík (šéfredaktor), Eduard Čeliš, Svatopluk Hrnčíř, Josef Špůr, Ing. Pavel Šubr, Mgr. Antonie Vanišová, Ing. Lenka Vichnarová

Povoleno MK ČR pod č. E 10901

Adresa: Město Lázně Bělohrad

Městské kulturní středisko,
Barákova 3, 507 81 Lázně Bělohrad

Telefon: 493 792 208, Fax: 493 792 484

E-mail: mks@lazne-belohrad.cz

Sazba a tisk: tiskárna ARPA

Kotkova 792, Dvůr Králové n. L.

Jsou lidé pilní, jsou lidé líní. Nevím, patřil-li jsem ve škole k těm či oněm, faktem je, že ti pilní mě štváli. To bylo pořád: „Podívej se na tohle, vem si příklad z támhletoho...!“ „Podívej se na Pepu,“ říkávala mi maminka. „Pilný jako včelka!“ Viděl jsem ho každý den. Chodili jsme do stejné třídy, seděli v jedné lavici. Pepa ode mne se sladkým úsměvem opisoval úkoly, byl-li vyvolán k tabuli, dychtivě hlтал každé mé slovo z mých rtů. Čas od času mé nezištné suflérství ztroskotalo na bdělosti kantora, jenž mi vlepil pár facek a Pepa se vracel zpátky do lavice s pětkou.

Tak to šlo den za dnem, já napovídal a Pepa pilně opisoval, až jednou, někdy v šesté třídě, rvali jsme se s Honzíkem Braunem za čest Dolní Nové a Horní Nové Vsi, a jak jsme do sebe šťouchali pěstmi, spadla ze skříně zeměkoule. Byl to starý vybledlý glób z dob počátků školy, na němž se ještě vzdouvaly vlny Velikého oceánu a který nejspíš škole daroval sám hrabě Bertold Šafgoč. A když bylo zeměkoulí otáčeno, vrzala jako by někdo škrábal křídou po tabuli. Drátěná zemská osa zrezivěla a kápnout trochu oleje do severního pólu asi učitel zeměpisu připadlo poněkud nevhodné. Tenkrát ještě lidé mysleli ekologicky.

Země byla na cimprcampr a celá třída stála v pozoru před učitelským sborem. A poněvadž se nikdo nechtěl přiznat, navrhl ředitel, že ten, kdo tak učiní, bude na místě potrestán rákoskou a na konci školního roku mu budou nejhorší známky zmírněny o jeden stupeň. Mně i Jeníkovi sice hrozily trojky z chování, ale mlčeli jsme jako partyzáni. Po chvíli sžíravého ticha vystoupil z řady spolužák Josef, medově se usmál a rozmáchlým gestem ukázal na mě. Prstem!

A náhle se, bez boje, Hořeňák s Doleňákem udobřily a spolužák Braun se přiznal taky. Oba jsme dostali výprask, a na vysvědčení dvojky z chování. Zato Pepovi ty čtyři pětky zůstaly a s nimi se také se školou rozloučil. Moji rodičové pak koupili glóbus nový, na němž už byl Tichý oceán a celá Země zářila veselými a pestrými barvami a otáčela se okolo své osy tiše jako polední stín kolem školy.

A od té doby nemám pilné lidi rád. S takovými, jakým byl spolužák Josef, jsem se v životě setkal ještě mnohokrát. Pilnými jako včelky, co měly v ústech med a v zadku jed. Pepovi, na rozdíl od těch ostatních, jsem už dávno odpustil, neboť on to byl jinak docela hodnej kluk. Tenkrát se mu asi v hlavě popletla slova přiznání a udání, ale on tak učinil v dobrém úmyslu - aby si zachránil ty čtyři pětky.

Nezachránil, a ze školy odešel předčasně, stejně jako ze života.

Protože v životě, na rozdíl od školy, neměl od koho opisovat a nepotkal nikoho, kdo by mu napovídal. A to mi dnes přijde trochu líto.

„Tak se nezlob Pepíku,“ zvedám pohled vzhůru. „Zatímco ti vzorní a úspěšní už dávno propadli děravým sítím mé paměti, na tvůj dlouhý houpavý krok a na černou rádiovku s anténkou jsem nezapomněl. A kdykoli projíždím Brtví, vždycky si na tebe vzpomenu. Takže až se někdy sejdem, budeš zase napovídat ty mně. Jak to tam nahore chodí, a jak se tam mám chovat, abych nedostal dvojku z mravů.“

Zeptali jsme se za vás

Výrobci praček a jiných elektrospotřebičů v návodech k použití uvádějí, že si uživatel spotřebiče má zjistit u příslušné vodárny tvrdost vody. Jaká je tvrdost vody v Lázních Bělohradě?

V Lázních Bělohradě je velice tvrdá voda. Číselné označení dělí vodu na měkkou - 1, střední - 2, tvrdou - 3, velmi tvrdou - 4. V Lázních Bělohradě je tvrdost vody v rozmezí 4 až 5.

Luboš Haken

výrobně-technický náměstek Vodohospodářské a obchodní společnosti, a.s. Jičín

Jak je to s výplatou nájemného firmou ZEPO Lázně Bělohrad za hospodářský rok 2005?

ZEPO BĚLOHRAD a.s. se mým prostřednictvím omlouvá všem vlastníkům zemědělských pozemků, které užíváme, za avizované zpoždění výplaty nájemného a náhrady daně z nemovitostí za hospodářský rok 2005 s následujícím odůvodněním:

Vstupem do EU se změnila nejen pravidla pro poskytování podpor pro zemědělské podnikatele, ale zejména termín jejich výplat, a to jak evropských, tak českých. Přes uvedené skutečnosti však alespoň část prostředků značná většina zemědělců již obdržela. Je absurdní, že již na konci minulého roku s těmito prostředky disponovali ti zemědělci (např. i ZEAS Podhorní Újezd), u kterých neproběhla fyzická kontrola výměry a stavu všech pronajatých pozemků na základě satelitních snímků tak, jak tomu bylo už po druhé v naší a.s. Složitou administrací kontrolních protokolů tak dojde ke zpoždění vydání Rozhodnutí a následně i plateb, ač sazby na jednotlivé tituly jsou známe a pro naši společnost představují v souhrnu více než 6 milionů Kč (jež jsme byli povinni záúčtovat do hospodářského výsledku uplynulého roku a zároveň tyto zatím neobdržené prostředky náležitě zdanit).

Protože již zmíněné nájemné v souhrnu představuje více než 1 milion Kč, je evidentní, že jej bez uvedených nárokových prostředků nejsme schopni vyplátit. Ubezpečuji však

všechny vlastníky, že dnem připsání zmíněných peněz na náš účet začneme s výplatou nájemného, což oznámíme prostřednictvím vývěsních tabulí MěÚ.

Ing. Marcela Dobšová
předsedkyně představenstva
ZEPO Bělohrad, a.s.

V okolí Lázní Bělohradu se v poslední době objevila řada tabulek s označením „Přírodní památka“, proč se tak stalo?

Královéhradecký kraj v minulém a letošním roce provádí označení hranic stávajících zvláště chráněných území, která byla vyhlášena již Okresním úřadem v Jičíně v minulosti. Okresní úřad bohužel neoznačil hranice všech jím vyhlášených území, což mu ukládal zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny a dále pak vyhláška

č. 395/1992 Sb. Po novele cit. zákona a po zániku okresních úřadů - byly povinnosti zajistit označení hranic těchto území, včetně zajištění péče o tato území - přeneseny citovaným zákonem na kraje. Královéhradecký kraj neprovádí v území toliko prosté označení hranic, ale chce šířit i osvětu a obecnou informovanost o cennosti lokalit - z tohoto důvodu do území umísťuje i informační tabule se stručnou charakteristikou místa a předmětu ochrany zvláště chráněného území (typově - viz příloha). Za pozornost určitě stojí i to, že kraj zajišťuje ze svého rozpočtu tzv. management ve zvláště chráněných územích - a to s cílem dlouhodobého zajištění výskytu populací zde se vyskytujících druhů živočichů a rostlin (kosení porostů a odklíz biomasy, výřezy náletových dřevin, apod.).

Ing. Miloš Čejka

vedoucí oddělení ochrany přírody a krajiny
Odboru životního prostředí a zemědělství
Krajského úřadu Královéhradeckého kraje

... Starosta odpovídá ...

Zdravím všechny příznivce města a chci pouze říci, že město opět totálně selhalo při odklizení sněhu z chodníků. Jako příklad uvádím chodníky u zemědělského učiliště a u lesní správy nebo chodníky u některých domů na náměstí (stará pošta, Pižlův dům, atd.). Začněte už něco dělat a ne utrácet naše peníze za blbosti!

Záležitost úklidu sněhu na chodnících upravuje zákon o pozemních komunikacích č. 13/1997 Sb. a je v něm v § 27 uvedeno, že „*vlastník nemovitosti, která v zastavěném území obce hraničí se silnicí nebo místní komunikací, odpovídá za škody, jejichž příčinou byla závada ve schůdnosti na přilehlém chodníku vzniklá znečištěním, náledím nebo sněhem*“. Vlastník přilehlé nemovitosti (nikoliv město) tedy nese odpovědnost za to, že chodník bude schůdný, a pokud schůdný nebude a někdo si na něm třeba zlomí nohu, nese za tuto událost odpovědnost se všemi důsledky. Toto jsem vysvětloval již v loňských Bělohradských listech a informace je zveřejněna i na úřední desce a na webových stránkách města.

Co se týče druhé části dotazu, že nemáme utrácet vaše peníze za blbosti, tak bych potřeboval vědět, co konkrétně za blbost považujete. Přesete, že máme začít něco dělat. Možná by bylo dobré, kdybyste přišel s vašimi návrhy na jednání zastupitelstva města a zastupitelům je předložil. Pokud nechcete vystoupit na jednání zastupitelstva města, nabízím vám schůzku, abychom o záležitosti podiskutovali.

Vaši zaměstnanci pravidelně při vyhrnování sněhu nahrnou sníh do vjezdů k rodinným domkům a my pak musíme přejíždět autem sněhové bariéry. Je tomu tak v celé naší ulici. Nemohli by sníh vyhrnovat na druhou stranu? Často také vidím projíždět traktor se zvednutou radlicí. Zřejmě se jen tak projíždějí po městě místo aby vyhrnovali sníh!

Naši zaměstnanci projíždějí každou ulici oběma směry a těžko mohou sníh vyhrnovat někam jinam než ke krajům a tím i do vjezdů k domům. Snad není takový problém, aby si občané sníh z vjezdů vyházeli. Chtl bych tímto našim zaměstnancům za zimní údržbu komunikací poděkovat, protože často vyhrnují i přes noc, a když si kontrolují stav komunikací, tak jsem až na drobné

výjimky spokojen. Celkem udržujeme cca 40 km komunikací, což znamená, že při jejich údržbě ujedou celkem 80 km. Největším problémem při vyhrnování sněhu pro naše zaměstnance přitom jsou nevhodně zaparkovaná auta. To, že někdo vidí traktor se zvednutou radlicí ještě neznámá, že jde o traktor města, neboť traktory s radlicí vlastní i některé firmy nebo soukromníci. Obecně jsem u úklidu sněhu z chodníků nebo u připomínek na vyhrnování našimi zaměstnanci udělal zkušenost, že starší lidé uklízejí sníh před svými domky bez připomínek a úklid sněhu považují za jednu z prvních povinností. Naopak mladší lidé nebo lidé bydlící v nájemních bytech stále hledají nějaké důvody, aby sníh nemuseli odklízet, a na druhou stranu ale dokáží radit našim zaměstnancům, jak by měli sníh vyhrnovat.

Jsem rád, že město dostalo dotaci na výstavbu sportoviště u základní školy. Mluvíli jste ale také o rekonstrukci haly SOU? Tento záměr stále trvá?

Ano, tento záměr trvá. V roce 2001 jsme požádali o státní dotaci na kompletní rekonstrukci základní školy, rekonstrukci haly SOU a výstavbu venkovního sportoviště u ZŠ. V letech 2002 - 2005 se uskutečnila kompletní rekonstrukce školy. Pro rok 2006 jsme upřednostnili výstavbu venkovního sportoviště (obdrželi jsme na ni dotaci 15 mil. Kč) a na rok 2007 budeme žádat o státní dotaci na rekonstrukci haly SOU. V hale SOU by mělo vzniknout hlediště pro cca 150 diváků, herna na squash, bufet, byt správce a zázemí pro venkovní sportoviště (sklad materiálu, šatny, sprchy, toalety, atd.). Původně jsme uvažovali i o herně na stolní tenis, ta však bude řešena v rámci výstavby tenisové haly v areálu u Bažantnice a nahradí ji zřejmě bowling. Problémem

je, že majitelem haly SOU je Královéhradecký kraj a při podání žádosti o dotaci musíme prokázat, že majitelem haly je město. Jednali jsme proto o možnosti převodu haly SOU do majetku města s vedoucí odboru školství KÚ, která byla jednoznačně proti převodu. Jako důvod uvedla narušení výuky tělesné výchovy v SOU. Mnohem vstřícnější přístup k záležitosti měli náměstci hejtmana KÚ s gescí školství a majetkové záležitosti. Ti navrhli odprodej haly městu za zůstatkovou cenu (cca 3,5 mil. Kč). O tento odprodej v případě souhlasu zastupitelstva města KÚ letos požádáme. Věřím, že vše vyjde a podaří se nám vybudovat nejen venkovní sportoviště u ZŠ, ale i rekonstruovat sportovní halu.

27. 1. 2006

Zastupitelstvo města ... informuje

První zasedání zastupitelstva města v roce 2006 se uskutečnilo **25. ledna v aule Základní školy K.V.Raise**. Zastupitelé se zabývali nákupem a prodejem nemovitostí, kde schválili rovněž způsob a termín provedení dražeb 15 stavebních parcel včetně smluv o provedení veřejných dobrovolných dražeb, dražebních vyhlášek a kupních smluv. Poté se zabývali sloučením mateřských škol v Lázních Bělohradě a v Horní Nové Vsi a schválili zřizovací listinu nové mateřské školy s názvem Bělohradská mateřská škola. Dále zastupitelé vzali na vědomí informaci, že VOS, a.s. Jičín obdržela dotaci z Fondu soudržnosti EU na vybudování kanalizace a ČOV v některých městech a obcích. V Lázních Bělohradě tak bude zahájena další etapa výstavby kanalizace (P.N.Ves, H.N.Ves a Lány) a intenzifikace ČOV za více než 71 mil. Kč. Zastupitelé poté schválili podání žádosti o dotaci na nákup nové hasičské cisterny, kde 2 mil. Kč pokryje státní dotace a cca 2,5 mil. Kč půjde z rozpočtu města a bude kryto přijetím úvěru, a rozpočtové opatření č.7/2005. Naopak odsouhlaseno nebylo zadání zpracování strategického plánu města. Diskuse vznikla nad opětovnou žádostí o schválení výstavby telekomunikačního stožáru v Uhlířích, kterou zastupitelé schválili za podmínky účasti všech tří mobilních operátorů a využití stožáru i jako rozhledny.

Půl století v lázních

Paní Libuše Plecháčová se „provádla“ mimo svého manžela také za Anenské slatinné lázně - a oslavila s nimi v červenci minulého roku zlatou svatbu. Padesát let zůstala věrná svému prvnímu zaměstnavateli. Hned po maturitě nastoupila na umístěnkou jako rehabilitační pracovnice do dětské léčebny a pracuje tu doposud. Je nesmírně vitální a činorodá, nikdo by nehádal, že už je prababičkou.

Vyrůstala jste na Moravě, zvykla jste si brzy na Bělohrad?

Dlouho ne, ale nakonec zvykla. Moraváci jsou Moraváci, ale našla jsem tady výborného muže, narodily se mi děti a jsem tu ráda.

Jak jste vydržela padesát let na jednom pracovišti?

Zamilovala jsem si práci s dětmi a nechtěla se jí vzdát ani v důchodu. Díky dětem si připadám stále mladá. Ani nevím, kolik mi jich prošlo rukama. Těší mě, že na mě nezapomínají.

S kterými typy dětí se pracuje nejlépe?

S mentálně postiženými dětmi byla práce těžší, někteří kluci byli zlobivější, ale jsem tady od toho, abych vše zvládla. Nikdy jsem nikoho neprotěžovala, ani na ně nežalovala. Sama jsem měla doma dva zlobivé kluky a také se mi nelíbilo, když si na ně někdo stěžoval. Rodičům při odchodu z lázní pouze předávám cvičební sestavy a upozorňuji je, na co si mají dávat pozor.

Vzpomínáte na některého z dětských pacientů?

Pamatuji si hodně dětí, s některými jsem v kontaktu. Nedávno jsem zrovna jednoho bývalého pacienta navštívila. Byl v léčebně před třiceti pěti lety. Je to inženýr František Kupsa a je spolumajitelem vinného sklepa Velké Žernoseky. Psali jsme si a já jsem se za ním vypravila. Jakmile viděl auto s jičínskou poznávací značkou, hned si prý řekl: to musí být Libuška Plecháčová. Bylo to krásné setkání. Slíbili jsme si, že mě zase na oplátku přijede navštívit on.

Co vás na práci fyzioterapeutky nejvíce baví?

Skolióza, na kterou se již od školy specializuji, se nedá vyléčit, ale správným držetím těla se s ní dá lépe žít. Jsem ráda, když se u malých pacientů podaří posílit svaly. Děti pak mohou stát rovně, cítí se lépe. To vidíte i na jejich tvářích a je to krásná odměna.

Co se změnilo ve způsobu léčby?

Je spousta nových metod a je dobře, že se je neustále učíme ku prospěchu pacientů.

Lze prevencí předejít lázeňské péči?

Prevence ještě nikomu neuškodila, v některých případech by však měla probíhat pod odborným vedením. V lázních máme dost odborníků, kteří umějí pomoci. Přicházejí k nám děti s vadami páteře, po úrazech, po operacích, ale také ty, které předčasně vyrostly a jejich organismus to nezvládl. Tomu

lze prevencí sotva předejít. Obecně pohyb a tělocvik v současnosti víc chybí. A přitom dostatečné a vhodné cvičení doma i ve školách stejně jako péče obvodních lékařů a včasné odhalení nemoci je jistě vhodnou prevencí.

Celý život v práci cvičíte s dětmi. A co vy a volný čas? Také se věnujete pohybu?

Pohyb mám velmi ráda, teď v zimě jsem často chodila na běžky, stále jezdím na kole. Chodím se psem na procházku, pravidelně plavu v lázeňském bazénu. Teď jsem se přihlásila na počítačový kurs, počítač sice doma nemám, ale může se mi znalost práce s ním třeba někdy hodit.

Jak dlouho chcete pacientům pomáhat?

Dokud budu živá a zdravá (smích). Jsem šťastná mezi lidmi. Těší mě, že mohu pomáhat při uzdravování dětí i dospělých. Baví mě pracovat a předávat rady těm, kteří je potřebují.

Kdybyste si dnes vybírala profesi, vyhrála by zase rehabilitace?

Určitě to nevím, já jsem si moc přála hrát divadlo, mamince se to ale nelíbilo. Tak jsem šla do Brna na školu pro rehabilitační pracovníky. Když o tom tak přemýšlím, asi bych zůstala věrná své profesi.

Děkuji za rozhovor.

(s využitím textu Petra Trojana, zveřejněného v časopisu Anenských slatinných lázní)

Vzorná obec

Šárovcová Lhota

Uplynulý rok byl pro Šárovcovu Lhotu opravdu slavný a nezapomenutelný. Malá obec, ležící na úpatí hořických Chlumů, tak trochu stranou silničnímu provozu, s necelými dvěma sty obyvatel, se zapsala do vědomí široké veřejnosti a její jméno se ocitlo hned několikrát na stránkách denního tisku. V posledních několika málo letech se totiž obec změnila k nepoznání. Září čistotou a upraveností a v krajském kole soutěže Vesnice roku 2005 se umístila na prvním místě. Lhotecký starosta ing. Liboslav Kněžáček převzal za první místo z rukou hejtmána Královéhradeckého kraje ing. Pavla Bradíka zlatou stuhu a symbolický šek na 100 000 Kč. Vyhlášení výsledků soutěže bylo spojeno s velkou slavností. O poslední zářijové neděli loňského roku se do této malé obce sjeli zástupci všech v soutěži vyhodnocených obcí, organizační výbor soutěže a přijel i host nejvzácnější - Královéhradecký hejtmán ing. Pavel Bradík. Sluníčko a pěkné počasí vylákalo na slavnostní vyhlášení nejen všechny občany Šárovcovy Lhoty, ale přišli i lidé z celého okolí. Zaprezentováno bylo 480 účastníků, počet všech zúčastněných byl však daleko vyšší. Organizátoři slavnosti se opravdu významně - v obrovských stanových prostorách bylo pro každého místo k sezení, vzorné bylo i pohoštění a celodenní kulturní pro-

gram, při kterém byly také slavnostně otevřeny dvě studánky, pojmenované po dvou hejtmánech, kteří se zapsali do historie Šárovcovy Lhoty - hejtmanu Janu Šárovcovi a Janu Žižkovi. Třetí hejtmán - ten současný - byl slavnostnímu aktu přítomen.

Oslavy prvního místa v soutěži obcí Královéhradeckého kraje ještě nedozněly a už měla obec důvod k dalším oslavám. V této soutěži, vyhlašované Spolkem pro obnovu venkova, do které se přihlásilo 263 obcí, do celostátní soutěže postoupilo 13 vítězů krajských kol a Šárovcová Lhota se umístila na třetím místě! Stala se třetí nejhezčí obcí v České republice a k tomuto umístění získala šek na 800 000 Kč!

Je to velký úspěch, na kterém se podílejí nejen zastupitelé obce v čele se starostou, ale všichni občané, kteří se pustili do zvelebování své obce s velkým nadšením a dá se říci, že každý přispěl podle svých možností. Svědčí o tom dlouhý seznam lhoteckých občanů, kterým starosta ve svých Říjnových listech děkuje za pomoc.

Úspěšné umístění obce není náhodné a není jenom oceněním jejího vzhledu a květinové výzdoby. Je výsledkem dlouhodobé systema-

tické práce a vztahu občanů ke své obci i k její bohaté historii. Patří k nemnoha menším obcím, které se mohou pochlubit vlastním znakem a praporem. Javůrový list ve znaku vychází ze jména řeky, která obcí protéká. Doklad o udělení znaku i praporu převzal starosta v roce 1999 z rukou předsedy poslanecké sněmovny. Obec je členem Lázeňského mikroregionu a patří k ní samoty Tikov, Bertoldka, Libín a Radov. Historii obce uchovává a současnost pečlivě zaznamenává kronikář Karel Loner, kroniku obohacuje o vlastní velmi zdařilé kresby, zachycující jednotlivá stavení obce. Dokumentaci obce komise označila za perfektní, obec vydává svůj vlastní měsíčník a má překrásné pohlednice obce. Její chloubou je i krásné nádraží, nejhezčí v kraji. Romantika krajiny láká k návštěvě četné turisty, údolí s řekou Javorkou přitahuje rybáře a lesnaté stráně a bohaté lesy lákají houbaře. Do povědomí sportovců vstoupila Šárovcová Lhota závodem v běhu ze Šárovcovy Lhoty na Zvičinu, nazvaným Memoriál Václava Dobeše. Vznikl v roce 1967 a každoročně probíhá s mezinárodní účastí.

Závěrem lze vyslovit přání, aby úspěšné úsilí lhoteckých občanů se stalo příkladem pro další obce našeho regionu.

Původní most přes Javorku

S tichými, málomluvnými Vietnamci se v Bělohradě často setkáváme, zvykli jsme si na ně. A ani netušíme, jak dramatické osudy mají za sebou, čím si v životě prošli.

Ochotná paní Nguyen v bělohradském obchodu u mostu ráda přenechá slovo dcerám, protože obě tmavovlasé a usměvavé sestry hovoří dobře česky. Mladá paní Nguyen Thi Hoa vozí v kočárku krásného chlapečka, její sestra Nguyen Thi Huong je studentkou vysoké školy ekonomické v Liberci. V rozhovoru se vzájemně doplňují:

Jak se vám tu s námi v Bělohradě žije? Zvykli jste si bez problémů?

„Otec je tady už dlouho, pracoval nejprve v továrně. My jsme přijely najednou s maminkou v roce 1994. To je už 12 let. Přijely jsme v dubnu, dva měsíce jsme se učily česky a po prázdninách jsme nastoupily do školy, do 1. třídy v Kopidlně. Matika je v pohodě, jen s češtinou je trochu potíž. Stěhovali jsme se pak do Lužan, do 5. třídy jsem chodila do Jičína.“

Paní Thi Hoa ovládá kromě češtiny němčinu a francouzštinu, přesto skromně podotýká - „sestra je lepší, studuje vysokou školu...“ Ale nadané a snaživé jsou obě, jako většina vietnamských dětí.

Jak dlouho to trvá, než se cizinec naučí česky?

„Záleží na tom, jak kdo a na věku. Nám hodně pomáhaly děti v Lužanech, měly nás rády, a tak jsme se už po roce dorozumívaly. Mně bylo 9 a půl, sestra je o 2 roky starší. Že jsme tu od mala, snadněji se přizpůsobíme, rodiče se česky neučili.“ Mladá maminka bydlí se svou rodinou v podnájmu. „Stěhovali jsme se 7x, všude to bylo hezké, ale teď s malíčkým bychom už rádi do svého. Těžko se něco shání, je to problém.“

A slečna Thi Huong?

„Bydlíme v Bělohradě už dlouho, 6 - 7 let, máme tu byt. Jestli půjdu zpátky, to ještě nevím, až dostuduju, ale rodiče by se určitě rádi vrátili.“

Hodně se liší život tady a ve Vietnamu?

„Záleží na tom, jestli jste ve městě nebo na vesnici. Já mám vesnici ráda, často tam jezdívám. Tam je i mezi městy větší rozdíl než tady např. mezi Bělohradem a Prahou. Ale patriarchální ráz

vietnamského venkova se už stírá. Zvykly jsme si i na zdejší zimu, ve Vietnamu je subtropické klima. Z Prahy přes Jičín se dá získat i vietnamský denní tisk.“

Jak se ve Vietnamu slaví Vánoce?

„Tam se moc neslaví, snad jen v hlavním městě nebo na jihu, protože křesťanů jsou jen 2%. Ale víra je ve Vietnamu živá, působí tam vliv východních církví, i buddhismus, nevznám se v tom. Vím jen, že kostely jsou u nás plné, slaví se hodně a s nadšením, všude bývá plno lidí jako mravenců. Byli jsme se už podívat tady v kostele, ale to je obrovský rozdíl. Ve východní Asii se slaví příchod lunárního roku 29. ledna. Slavení Vánoc - spíš se s touto zvyklostí teď začíná, tradice se zavádí. Oslavovat Vánoce a dávat dárky je módní záležitostí. Tady u vás ale slavíme Vánoce se vším, co k tomu patří, tedy i se stromečkem.“

Nahlédneme trochu do vietnamské kuchyně. Umíte vařit?

„Já moc ne,“ říká studentka Thi Huong, „nejsem dobrá kuchařka, to spíš maminka, ta vaří tradiční národní jídla. Rýžové víno Shao Xing, sezamový olej, černý rýžový ocet, bambusové výhonky, rýžové nudle - to všechno je na Bělohrad dost exotické. Ale bambusové výhonky se mohou nahradit vařenou kedlubnou nakrájenou na jemné plátky, místo Shao Xing bílou Tesavellu. Národní specialitou jsou závitky z masa, nudlí a vajec, ty jsou moc oblíbené. Specifickou přísadou vietnamské kuchyně je nuoc mam, čirá slaná tekutina tmavě červeného odstínu, která vzniká fermentací ryb na slunci ve velkých nádobách. Tady se dá nahradit smícháním polévkového koření se sardelovou pastou v poměru 1:1/3 nebo smíchat sójovou omáčku s páli-vými papričkami. Taková kuřecí a rýžová polévka Chao ga, kuře Do guyen nebo kuřecí maso Phuong hoang s anansem, mandlemi a vínem, to je opravdu lahůdka. Nám se sestrou zas moc chutná česká kuchyně.“

Není to pro mladou maminku problém dostat se občas domů?

„Je to daleká cesta, trvá 1 a půl dne, ale cestování je příjemné a dá se zvládnout. Byli jsme ve Vietnamu dvakrát, v roce 1998 a 2003. To jsme letěli do Francie, tam jsme byli za hodinku a pak

Nguyen Thi Hoa

přes Hongkong do Vietnamu. Dají se použít i jiné trasy. Pařížské letiště na nás udělalo veliký dojem, je velmi krásné. Příští rok se tam zase chystáme. Malíčkový už trochu povyroste a je načase představit ho širokému příbuzenstvu. Máme ve Vietnamu mnoho strýčků, tet, babičku, všichni se na mého synáčka těší a já mu chci ukázat moji rodnou zem.“

Vietnamci tvoří v Lázních Bělohradě poměrně uzavřenou komunitu. „Je nás tu víc, samozřejmě se dobře známe, udržujeme přátelské vztahy, ale blíž se nenavštěvujeme. Pro mnohé z našich lidí je stále překážkou nedostatečná znalost češtiny, zejména pro ty starší, kteří se, jako naši rodiče, česky neučili.“

Starší generace nechala své srdce v rodné zemi, ale život těch mladých pulzuje zcela v moderním českém rytmu. Naši vietnamští spoluobčané mezi námi žijí, pracují, vychovávají děti. Jsou živou součástí Bělohradu. Ať se jim daří, zejména těm ochotným a vlídným!

Nguyen Thi Huong

Smířčí kříž v Bělohradě

Na rozmezí Prostřední a Horní Nové Vsi při silnici vlevo ve směru na Bělou, hned vedle domu první z hornoveských usedlostí čp.1, nacházelo se donedávna torzo kamenného, starobylého, tzv. smířčího kříže. Bylo na hraně příkopu šikmo do země zapadlé a jen málo vyčnívalo nad okolním terénem. Kříž na tomto místě byl jistě již drahně let a byl zde již v r. 1895, kdy první popis kříže přinesl Vilém Dokoupil v Národopisném sborníku okresu hořického. Tehdy byl kříž celistvý, i když již hluboko zapadlý, a jen 69 cm vyčníval nad terénem. Nápadný byl

svým neobvykle dlouhým příčným ramenem dosahujícím 1 m. Všechny jeho konce byly hrubě zaokrouhleny a svrchu na ramenu byl vyryt křížek, vzadu tři křížky, z nichž prostřední byl větší. Vilém Dokoupil i poznamenal, že pan c.k. odb. učitel v Hořicích Ant. Rudl se od hostinského p. Macnara dozvěděl, „co lid o kříži tom v Nové Vsi povídá: Propadl prý se na těch místech voják s koněm do bahna, zbloudiv s cesty“. Jiný příběh znala a mně krátce před smrtí v r. 2003 sdělila skoro 90 let stará paní Holoušová, obyvatelka již zmíněné hornoveské usedlosti. Jelikož se na usedlost přivdala a o kříž se zajímala, vyprávěl jí v třicátých letech minulého století velice starý dědeček jejího manžela, že na tom místě v souboji pro nějakou hraběnku padl jeden z pánů, jsa zabit sokem. Je vidět, že kříž byl opředen mnoha pověstmi, kterými lidé jeho původ vysvětlovali a které se měnily dle toho, kdo výklad právě podával.

Kříž patrně původně stával na samém překřížení cest, tedy silnice obcí průběžně procházející s cestou Horskou a v 19. století, když silnice na Bělou byla rekonstruována a kříž překážel, byl přemístěn o pár metrů dále, ale zůstal stále na hranicích, které odpradáva označoval. Obdobně byl tehdy i přemístěn „Pechův křížek“ od Dolního Javoří, který byl ale umístěn na ostrůvek jezírka v Bažantnici – viz. Bělohradské listy, mimořádné vydání z r. 2000. Bohužel za posledních 50 let z důvodů nešetné jízdy se zemědělskou technikou přišel kříž o konec příčného ramena a tak nejen, že žádné křížky na něm již nebyly patrné, ale jeho torzo spíše kříž jen připomínalo.

Situace kříže se však v předloňském roce změnila a z iniciativy spolku pro obnovu křížů ze Dvora Králové a Města Lázní Bělohradu byl zapadlý kříž ze země vydvížen, přemístěn přes silnici na zatravněnou plochu naproti předchozímu místu, scelen a opět vztyčen. Všem, kdo se na přemístění kříže a jeho novém usazení podíleli, patří poděkování.

A nezbyváá než připojit pár faktů a spekulací na závěr. I když se pravdy o původním smyslu vztyčení kříže těžko kdy dopátráme, zůstává faktem, že kříž byl vztyčen v místech, kde se křižovala významná tzv. Horská cesta z Bělohradu na Pecku a dále do hor s cestou podélně protínající celou dlouhou Novou Ves a tuto s Pakou na severu a Hořicemi na jihu spojující, že kříž byl vztyčen právě v místech, kde od konce 16. století byla dělicí hranice nejen mezi Horní a Dolní Novou Vsí, ale tudíž i hranice mezi dvěma panstvími – mezi panstvím Pecka a panstvím Bělohrad. A tak i když je pouhou a ničím nepotvrzenou spekulací, není však vyloučeno, že kříž právě zde pouze jen jako hraniční byl vztyčen v r. 1594 bratry Karlem a Petrem Škopkovými, kteří se právě v tom roce o Novou Ves rozdělili při vypořádání dědictví po svém otci.

První bělohradský lázeňský lékař **MUDr. Alois Mindl**

Tři osoby mají největší zásluhu na vzniku bělohradských lázní. Bratr hraběcího lesmistra **major Schubert**, který poznal léčivé účinky rašeliny při léčení v západočeských lázních a upozornil na mohutné ložisko rašeliny v bělohradské Bažantnici. Dále **hraběnka Anna z Asseburgu**, která v roce 1883 koupila bělohradské panství a začala s místní rašelinou provádět léčebné pokusy. V roce 1885 potom založila lázně a její jméno je dodnes v jejich názvu. Třetím byl zámecký lékař **MUDr. Alois Mindl**, který připravoval první slatinné koupele a stal se tak prvním lázeňským lékařem.

MUDr. Alois Mindl se narodil v roce 1850 v Sobčicích, studoval na jičínském gymnasiu a na pražské lékařské univerzitě. V roce 1884 se stal lékařem v Bělohradě a už po roce začal předepisovat a připravovat první slatinné koupele. Zpočátku v budově Na sádkách, kde byly upraveny vodní vanové lázně na 6 koupelen. Pověst o léčivosti bělohradské slatiny se rychle šířila i díky lékařskému vedení MUDr. Mindlem, takže v roce 1887 využilo slatinné koupele už více než 200 pacientů. V roce 1888 byly lázně oficiálně uznány za léčivé s označením „sirné slatinné lázně“ a v roce 1891 byl vystavěn nový lázeňský dům ve švýcarském slohu, kde MUDr. Mindl mohl předepisovat slatinné koupele už ve 12 koupelnách.

*U příležitosti 50 let lázní se konal „Sjezd rodáků, přátel a bývalých lázeňských hostů Lázní Bělohradu“.
Na oponě obraz hraběnky z Aseburgu a MUDr. Aloise Mindla.*

Budova Anenských slatinných lázní z roku 1891

Doktor Alois Mindl působil v Bělohradě padesát let. Byl nejen výtečný a oblíbený lékař, ale i velmi činný občan. V roce 1910 se stal na osm let starostou města, zasedal v předsetnictvu Občanské záložny jako člen, místopředseda i předseda, spolupracoval s místními ochotníky. Pro ně napsal pod jménem U. Bělohradský vtipnou veršovanou divadelní hru s názvem „Dlouhý, Široký a Bystrozraký“ a podtitulem „Velká komedie o 3 jednáních s kalafunou, blesky, hromy, hady, ještěrkami, draky a jinými potvarami, pro tentokrát bez čerta“. V sešitku, který tiskem vydal ke hře Josef Bičíš v Bělohradě, je poznámka „rytířská tato komedie provedena byla s velkým úspěchem dne 25. února 1900 ochotníky bělohradskými“.

Brzy po vypuknutí první světové války postihlo Mindlovu rodinu neštěstí. Syn JUDr. Josef Mindl onemocněl na frontě úplavicí. Otec se za ním vydal s léky, ale syna, který byl nejen právníkem, ale i znamenitým hudebníkem a hudebním kritikem, nezachránil.

Dcera doktora Mindla se provdala za JUDr. Bohuslava Dvořáka a celá rodina, k níž patřili vnuci MUDr. Aloise Mindla Bohuslav a Miloš, do Bělohradu pravidelně

jezdila. JUDr. Bohuslav Dvořák působil ve Spolku rodáků a přátel Lázní Bělohradu v Praze a obětavě pomáhal při přípravě Jubilejní výstavy v roce 1935.

První bělohradský lázeňský lékař MUDr. Alois Mindl po čtyřiceti osmi letech odešel v roce 1932 na odpočinek a v roce 1934 zemřel. Svou prací a zásluhami se zařadil k lidem, na které by Bělohrad neměl zapomenout.

Ze vzpomínek lázeňského lékaře MUDr. Aloise Mindla

Několik roků dojížděl do našich lázní dvakrát týdně zelinář z osady P. Měl k tomu příležitost. Vyjel v těch dnech vždy časně ráno se zeleninou do horských měst J. a V., a když se vracel zpět, vždy se zastavil u nás v lázních na hodně hustou slatinnou lázeň, ve které pobyl půldruho hodiny. Tak to měl smluveno s lázeňským pomocníkem. Proč si takovou koupel poroučel? Inu - aby se v ní pořádně vyspal. Jednou nebylo možno milého zelináře nalézt, až teprve za dvě hodiny ho našel druhý pomocník, který prvního vystřídal. Zelinář v koupeli ještě chrupal. Pro jistotu, aby už příště ve vaně neusnul, musel zpívat. Jelikož jiných písní neuměl, zpíval samé mariánské, a to pomohlo. Ženy, koupající se ve vedlejších kabinách, se přidávaly. V tu dobu bylo v lázních jako v kostele.

Jiná epizodka: Jedna paní, když měla vlézt do vany se slatinou, přikryla ji celou, aby se nezamazala, bílým prostěradlem, a teprve na něj si lehla. Pomohlo-li jí to, není známo, ale ona si takové užívání koupele pochvalovala.

Ještě jedna příhoda: Pacient místo do lázní zašel do Nového dvora, kde se tehdy chovaly ovce. Požádal ovčáka, aby mu v ovčí mrvě vykopával hluboký dolík, revmatik se svlékl, sedl do dolíku a ovčák ho mrvou po pás zahrabal. Muž v ní seděl celou hodinu. Jak mu to pomohlo, nevím, ale pacient strašně páchl. Chtěl pak v lázních vodové koupele, aby se trochu očistil a mrvou nepáchl, ale nebylo mu to dovoleno.

(psáno v červenci 1932)

Původní vanové lázně

Kino

poločas rozpadu

Gong, uvaděčka zavře dveře na chodbu, v sále se zešeří a pak světlo zhasne úplně. Na plátně zablikají bílá políčka, přeskočí číslice 3, 2, 1, zachrastí zvuk z reproduktorů a lev společnosti MGM si otevře tlamu na diváky, na svá místa se prodere několik opozdílů. Svět iluzí otevírá svoje dveře. Kino našeho dětství a mládí, kino minulosti, okno do světa snů, dobrodružství, napětí a náznaků erotických scén. Bývalo tomu tak ve velkých městech, stejně jako třeba v Lázních Bělohradě.

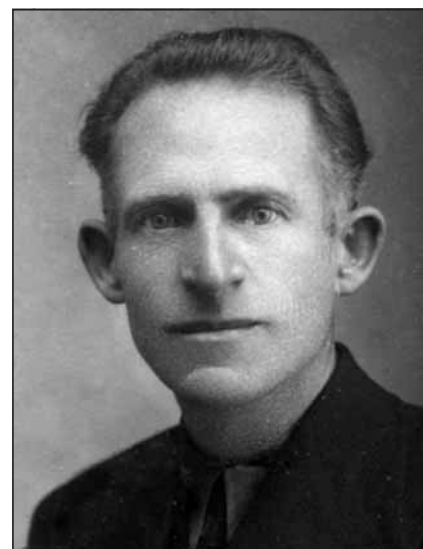
Kino v Lázních Bělohradě

Kdy přesně se v Bělohradě začalo promítat první bio, se nepodařilo zjistit. Bylo to ale až po zavedení elektrického proudu do města, tedy v roce 1921. O udělení licence „ku provozu biografických představení v sále Lázeňského hotelu“ si podal žádost Sokol, který tak chtěl vydělat peníze na stavbu sokolovny. Od Občanské záložny, jako majitelky Lázeňského hotelu, měl již souhlas. Přednostní právo na promítání však měla družina válečných invalidů, která se ho ale vzdala právě ve prospěch Sokola. K udělení licence se musela vyjádřit i obec, zde skupina zastupitelů zaujala nečekaně zamítavé stanovisko a navrhla, že si obec o licenci zažádá sama. Tento návrh také zastupitelstvo města těsnou většinou přijalo. V té době byl starostou obce ale i Sokola Josef Pech, který patovou situaci vyřešil rezignací na funkci starosty města a dále podporoval žádost Sokola. Ten také licenci získal a ještě v roce 1921 promítání zahájil.

Později se promítalo na několika místech, většinou v hospodských sálech, jako přílepení k činnosti hostinské. Určitě se promítalo v sále hotelu Na Zátíší, kde se také hrávala divadla a cvičili bělohradští Orlové. Film byl němý, zvukovou kulisu dělal Miroslav Špringer na klavír a Josef Bludský na housle. Jak vzpomíná paní Marie Klůzová: „V první polovině dvacátých let chodil můj tatínek do biografu, maminka si raději četla, protože jí kino trhlo očima.“ V prvním čísle Lázeňských listů z 6. června 1929 je uvedeno: **Bio Sokol. V neděli 9. června se nehraje. Program příští neděle bude oznámen. Repertoár je obohacen o nejlepší domácí a zahraniční filmy,**

např. Páter Vojtěch, Filosofka, Ben Hur, Krasin aj.

Stavbou sokolovny v roce 1930 získalo kino svoji stálou scénu. Staral se o něj Karel Lederer, velký Sokol, zastřelený za druhé světové války. Po něm Marta Knapová, další zničený činovník Sokola. Biograf lidi přitahoval a byl o něj dlouhá léta velký zájem. Lístky se kupovaly v předprodeji v tra-

Václav Vaňura

fice na náměstí u paní Paickrové, později u Boženy Rychterové v Knize na Malém náměstí. Od roku 1940 do sedmdesátých let promítal v kině legendární promítač pan Václav Vaňura. Dvě promítací mašiny - Holandská Philips IV a Německá Erko - stály v kabině do padesátých let, než je nahradily české MEO 3. Za první republiky bylo kino živností. Počet představení postupně stoupal, nejprve se promítalo pouze v neděli, později po tři dny v týdnu, v sobotu a neděli dokonce dvakrát. Ani druhá světová válka kino nezastavila. Stalo se sice hláskou troubou okupantů, přesto se právě za války natočila řada komedií s neutrální tematikou, na které se chodilo a které se promítají dodnes. Dobu poválečnou řada bělohradáků dobře pamatuje. Do kina se chodilo hodně a po znárodnění často i povinně. Do programu byly zařazovány filmy propagandistické a kinařům nezbylo, než se podřídit. Jako příklad může sloužit nařízení z 22. 10. 1953: „*Vážení soudruzi, letošní měsíc československo - sovětského přátelství bude mohutnou manifestací přátelství a lásky k Sovětskému svazu, našemu osvoboditeli, učitelé a ochránci... V termínu od 6. listopadu do 12. prosince 1953 máte získat celkem 1100 návštěvníků sovětských filmů.*“ Mimo toho museli pracovníci kina sbírat šrot a chodit na brigády do zemědělství.

V té době mělo kino řadu zaměstnanců. Vedoucího, minimálně dva promítače, uvaďečky, prodejce vstupenek. Cukrovinky prodávala paní Nožičková. Do cvičebního sálu sokolovny se nanosily lavice, takže bylo v kině více než 400 míst k sezení. Dole byly první řady za korunu, další za dvě a zadní za tři. Na balkóně pouze za dvě a tři koruny. Vedoucího dělal dnes jednadvacetiletý

František Laňar

František Laňar, který o svém působení v kině říká: „*V kině dělal vedoucího Jindřich Hrnčíř ze záložny, ten chtěl jít ale na brigádu, zřejmě do dolů, jak se chodilo, asi na šest měsíců. Přesvědčili mě, abych to na těch pár měsíců vzal. Jenže on toho nechtěl nechat, a tak jsem v kině zůstal. Hrnčíř šel pak dělat vedoucího do Hostinného. Se mnou byla v kině i moje manželka. Chodilo hodně lidí a když byl tahák, tak chodili i ke mně do bytu, objednávat lístky. Třeba na Angeliku. Pokud jsem měl, tak jsem jim vyhověl.*“ Po Františku Laňarovi se stal vedoucím kina Václav Plemeník. V roce 1979 přišel Milan Dobrovolný s manželkou, který po Plemeníkovi převzal funkci vedoucího kina. To už od roku 1975 promítal druhý legendární promítač Pavel Valtera, který promítá dodnes. Z dalších zaměstnanců vzpomeňme např. promítače ing. Schováňka, uvaďečky Horáčkovou a Motyčkovou, v pokladně se střídali Jarmila, Zdena a Miloš Petřiví a Marie Dušíčková, která má dnes na náměstí trafikku Důvěru. Samozřejmě uklízečky, topiči a správce sokolovny. Návštěvnost byla veliká. Hrál se kolem dvaceti titulů měsíčně, ročně asi 260 filmů. Průměr byl 160 diváků na představení. Dobře běžel i filmový klub. Chyběla však možnost promítat širokoúhlé filmy. Proto se přes léto pořádalo tzv. letní kino, nejprve krátce v parku Bažantnici, pak se přesunulo za sokolovnou. To už bylo samozřejmě širokoúhlé. Parta nadšenců natahala ven lavi-

Milan Dobrovolný

ce, které se po představení musely zas uklídit. Byla s tím spousta práce, ale i sem chodilo velké množství lidí. Průměr byl dokonce 280 diváků na film. Prosperovalo také letní kino na Horní Nové Vsi.

V roce 1985 byly do kina zakoupeny čalouněné lavice a sezení bylo už jen na balkóně. Lístek stával od 2 do 8 korun podle druhu filmu. V těchto letech se začal pomalu projevovat tlak televize. Nastal odliv diváků, kina však zatím prosperovala. Přišla devadesátá léta. Vedoucím kina se stal Jindřich Rychtera. V roce 1996 bylo kino přebudováno na širokoúhlé, rozšířily se mezery mezi lavicemi, což zvýšilo komfort sezení. Zlepšil se i zvuk. Do kina přišli noví zaměstnanci Pavel Kordík, Bohuslav Řehák a Josef Poner. Po roce 2000 však zájem o kino prudce upadal. Počet představení se snížil nejprve na osm, později na čtyři měsíčně, prudce vzrostlo vstupné na dnešních cca 50 až 60 korun. Ke konci roku 2005 rada města rozhodla „omezit počet představení na dětská, školní a příležitostná“.

Pavel Valtera

Dá se říci, že dvacáté století bylo stoletím biografu. Biografu, který se za celá léta příliš nezměnil a který má dodnes svoje zvláštní kouzlo. Změnil se jen zájem diváků a tím zisk z jeho provozování. Zatímco ve dvacátých letech si Sokol chtěl provozováním kina vydělat na stavbu nové sokolovny, o osmdesát let později doplácí obec ročně na provoz kina více než 200 tisíc korun. Změnila se ale i úroveň vybavení kin. Multikinům vybaveným supermoderním zvukem, anatomickými sedačkami a dalšími vymoženostmi nemůže bělohradské kino v sokolovně konkurovat. Ale zatím tady je a bylo by škoda, aby zaniklo. Tak přijďte, dokud alespoň občas promítáme.

Ladislav Stuchlík, současný vedoucí kina v Lázních Bělohradě

Europoslanec PhDr. Vladimír Železný

Koncem ledna navštívil východočeský region europoslanec a bývalý ředitel televize Nova PhDr. Vladimír Železný. Po tiskové konferenci a obědě v lukavecké restauraci Lucerna si prohlédl také bělohradské Anenské slatinné lázně a navečer absolvoval v Hradci Králové přednášku o čerpání finančních prostředků z Evropské unie spojenou s ochutnávkou vín. V průběhu odpoledne ochotně odpovídal na dotazy a diskutoval o rozličných tématech.

Vaše hnutí Nezávislí demokraté se připravuje na volby do Poslanecké sněmovny. Jaký očekáváte výsledek a co byste v případě úspěchu chtěli změnit?

Ano, o úspěch ve volbách usilujeme. V minulých dnech jsme se spojili se Stranou za životní jistoty a dnes mě potěšila zpráva, že naše volební preferen-

ce dosahují 1,8 %. V politice jsou nutné nečekané kroky a právě spojení pravicových Nezávislých demokratů a levicové Strany za životní jistoty jím byl. Věřím, že překročíme hranici 5 % a staneme se jazýčkem na vahách při sestavování nové vlády. V našem volebním programu třeba nabízíme obnovení okresů. Jejich zrušení a reforma veřejné správy znamenaly vzdálení státní správy od občana a ani nebylo úředníků. O řadě záležitostí tak rozhodují úředníci z kraje, kteří mají k problému mnohem dále než ti bývalí z okresu. Navíc jsme jedinou zemí v Evropě, která okresy zrušila. Myslím, že reforma nadělala více škody než užitku.

Jako europoslanec vidíte do čerpání finančních prostředků z Evropské unie. Kde má naše země rezervy a co byste poradil zájemcům o získání dotace z EU?

Za podstatné považuji, že naše země nečerpá z EU tolik finančních prostředků, kolik by mohla. Obecně můžeme čerpat ročně 4 % národního důchodu, ale čerpáme pouze 2,8 %. To znamená, že námi nečerpané prostředky nezůstávají naší republice, ale jdou do jiných zemí. Připravil jsem proto jakousi kuchačku jak napsat projekt tak, aby nebyl bruselskými úředníky smeten ze stolu. V současné době leží na stolech těchto úředníků na 30.000 projektů, k nimž se vyjadřují. Projekt může být dobrý, ale existují třeba 4 velká diskvalifikační kritéria, při jejichž nesplnění je celý projekt nemilosrdně vyřazen. Bohužel u nás se k projektům většinou vyjadřují úředníci Ministerstva pro místní rozvoj, kteří příliš neregistrují změny hodnotících kritérií z Bruselu a často hodnotí projekty podle už neplatných kritérií.

PhDr. Vladimír Železný s ředitelem lázní ing. Kalfusem

PhDr. Vladimír Železný se starostou Lázní Bělohradu ing. Pavlem Šubrem

Za problém naší země považuji i to, že zpracování projektu je finančně velice náročné. Málokterá obec si dovolí nechat zpracovat projekt za 2 až 15 milionů Kč, což je obvyklá cena, a přitom nemá vůbec jistotu, že nějaké prostředky z EU obdrží. Navíc české agentury jsou často frajírci, kteří vypadají úžasně, ale myslí spíše na sebe. Proto radím být při jednání s nimi obezřetný. Žadatelům o dotace doporučuji, aby se obraceli na podobné agentury v západní Evropě. Ty mají jednak obrovské zkušenosti, neboť západní země měly možnost čerpat peníze z EU už 30 let, za druhé nebudou mít práci, protože země jako Francie, Rakousko nebo Skotsko už nemůžou peníze z EU čerpat, a za třetí je možné se s nimi dohodnout, že za projekt zaplatíte až po získání dotace a dokonce z peněz, které získáte.

Naše město získalo před nedávnem zámek, který bychom chtěli rekonstruovat a využívat buď jako hotelové zařízení nebo víceúčelový objekt - byly by v něm společenské a obřadní místnosti, knihovna, sídlo městského úřadu a některých firem. Co byste nám doporučil?

Je jasné, že si těžko můžete dovolit nechat zpracovat za několik milionů

korun projekt a žádost o dotaci a nemít jisté, že s žádostí uspějete. Tady selhává stát, protože v jiných zemích existují podpůrné státní fondy na přípravu těchto projektů. Proto bych doporučil obrátit se na nějakou lobingovou firmu - jen v Bruselu jich je na 15.000. Zajímají je hlavně projekty nad 10 milionů euro. Využít zámek jako hotel nebo víceúčelový objekt je dobrá myšlenka, jen nezapomeňte myslet i na vyřešení dopravy, protože jedním z diskvalifikačních kritérií, o kterých jsem už mluvil, je nárůst osobní dopravy. Řešením je využití hromadné dopravy, tj. železnice a autobusů. Dále je jedním z důležitých kritérií řešení zaměstnanosti a úniku mladých lidí z regionu, tedy vytváření pracovních míst. Bohužel řešení zámku pouze jako kulturní památky možné není, na to EU prostředky neposkytuje. Vhodné by možná bylo popřemýšlet nad využitím zámku ve prospěch lázeňství. Jednou z podporovaných oblastí je i turistika.

V našem městě je více kulturních památek, které bude nutno opravit. Jsme tedy bez šance získat na jejich rekonstrukci finanční prostředky?

Z EU prostředky na opravu kulturních památek nezískáte. Pokud se ale

naše hnutí Nezávislí demokraté dostane do poslanecké sněmovny, budeme prosazovat změnu, aby Ministerstvo kultury omezilo podporu různých filmových a divadelních představení, ale aby tyto prostředky šly na obnovu zchátralých kulturních památek.

Jste znám jako milovník vína a víno také pěstujete. Jak se vám povedl loňský ročník?

Ano, v našem vinařství Tanzberg ročně produkujeme na 250 000 litrů vína a prosazujeme se i v takových vinařských zemích jako je Francie. Často mně tam nevěří, že jde o víno z Moravy. A teď všude doporučuji loňský ročník. Díky neskutečně krásnému podzimnímu počasí jde o excelentní víno. A také všude říkám, že víno je lék. Stačí se podívat do vinařských oblastí ve Francii - vůbec tam neznají infarkty.

Kdy Vás opět v Lázních Bělohradě uvidíme?

Určitě vaše město navštívím v rámci předvolební kampaně. Líbí se mně konferenční místnost v lázeňském hotelu Anna Marie. Kdybyste měli zájem, mohu v ní uspořádat řízenou degustaci vína.

Stopy

Jirky Břízka

Lyžařská běžecká

stopa. Dvě koleje, které vedou lyžaře, klasika v nádherném prašanu, přemrzlém firnu i mokré břechce. V posledních letech nastupuje i bruslařský styl, který potřebuje širokou, tvrdší sněhovou plochu. Není třeba čtenáře více poučovat. Koncem letošního února jsme všichni viděli Pragelato a 20. zimní olympiádu. Z těchto italských stop přivezli Katka Neumannová a Lukáš Bauer tři medaile.

U nás v Bělohradě má už dobrých deset let vyjždění lyžařských stop v referátu **Jiří Břízek**. Dvaapadesátiletý kalírenský parťák místního Depragu, perfekcionista a lyžařský instruktor. Na běžkách i sjezdovkách elegán, jenž umí lyžovat jako málokdo v Bělohradě. Odchovanec kopců Hůry a rokytnického Studenova. Pravá ruka šéfa oddílu triatlonu a lyžování Jardy Krause, perfektní stavitel triatlonových dep. O podzimních víkendech si Jirka Břízek prochází terén. Vymýšlí vedení stop. Nelze jít do frekventovaných cest, hluboké oranice, podmáčeného terénu. Odřezává překážející větve, motykou rozkopává stopy pneumatik traktorů. Přes Brtevský potok připravuje dřevěné podlahy. A při prvním velkém sněžení vyjíždí se skútem. Začíná za svým barákem, kde má označenou bránu - dvě uschlé divizny. Směr si značí vrbovými proutky.

„Vloni v lednu koupilo město nového Burana. Jako všechny ruský mašiny i tahle žere hodně. Obzvlášť když za sebou táhnu ocelový kopyto, co řeže stopu...“

Jinak jezdím tři trasy. První na Brtev, kolem palírny na bukovinská pole, kolem hřbitova na Krkonošskou vyhlídku. Tady se napojují i Peckováci se svými stopami. Tady lítá ve stopě i nezmar Jirka Styblík. Dost běžkařů přijede autem ke hřbitovu a trénují tu. Zpátky sjíždím přes Vřesník. To dělá asi 14 kiláků.

U Kačírků jezdím i dvoukilometrové kolečko, tomu říkám Městské stadion. Od Lemexu přes Hoření Lány vede zase Příbyslavská trasa. Asi 12 kiláků. Na Příbyslavi je hospoda, která láká, a pak lze tudy jet do Paky, na Klepandu. V lese se dělá stopa špatně, hodně se tu těží dřevo. Tímhle směrem často jezdí parta Bědy Markovího, Franta Pekař se ženou, Dušičkovi, Jirka Štěrba, Karel Hrnčířů. Třetí trasa je na Šárovcovu Lhotu. Od Sliváku vrchem přes Hrádek. Spodní část je od říčky Heřmanky mokrá. Celkem na jedno vyjetí se udělá dobreh 35 km. Někdy toho mám dost a pak jsem rozlámanej na svý vlastní běžkování...

Je fajn, že dost lidí si řídí novou, lepší výbavu. Říkám jim: Neváhejte a kupte, je to jiný svezení, uvidíte.“

Slova tří bělohradských lyžařů, kteří jsou ve stopě nejlepší:

Jaroslava Záveská (letos přes 600 km na běžkách): *„Jirka Břízek, to je jasná jednička, nikdo neumí udělat stopu jako on.“*

Petr Šubr (výborný klasik a šéf dětského vleku na Sliváku): *„Jsem moc rád za tyhle tři trasy, které Jirka dělá. Potěší, když přijíždí běžkaři z blízkého okolí do jeho stop. Myslím, že rozhodnutí města koupit nového skútra bylo správné.“*

Ing. Hana Rýdlová (1980 - 3. místo na Jablonecké pětadvacítkě): *„Mrzí mě bezohlednost některých lidí. Chodí v čerstvě upravené stopě, někdy i se psem. Dokonce se v ní projedou i na koni. Se stopama má Jirka Břízek hrozně práce a ta se takhle ničí.“*

V zimě, ke konci týdne, kdy se chystá na víkend domů, mi volá syn Pavel z Prahy: *„Hele, táto, a co sníš a stopy. Má to Břízek projetý?“* Většinou odpovídám, že Břízkovy stopy jsou. A že jsou super.

Paulownia tomentosa

Děkuji za úsměv
a krásně upravené lidství

Zákoutí
kam může nahlédnout
zvědavost dětských očí

Bez obav
za každé ohlédnutí
Izis
ve stylu metamorfóz

Hráč na své vlastní loutně
v soukromí
a zpívá jak na koncertu

Vytáčí na ruby
touhy mlhavých sentimentů

Neutírej zrcadla prostoupení
marná je víra návratů

Probuzení

Sedm listů za šera
ve vůních podzimu

Stříbrné rolničky
kulatých dětských výkřiků

Sluneční závoje
bez nevěst a bez neřesti

Černý šat a bílé lilie
do rukou smilování

Střídání stráží
při probuzení

Sny se do rakví
skutečnosti ukládají

Pot a stopy strachu
ve tvářích lichvářů života

Bezcenné směšky
marných pábení

Nezírej stále do němoty loutek
ve scénách se zlatou oponou existence

Tachykardie

Nelze si koupit monstranci
pro štěstí
za pár šupů

a pak více nezpívat

jak sobec každý večer
počítat
kamínky divů
životů cizích

v písku bezedném
jak objetí matek

mámení nezralých polibků
v houštinách hříšných knih

Hltání záměrných úsměvů
v perlových odlescích

když srdce předbíhá
staccato něžných kramflíčků
vykrádající něhu
chladných krasavic

Oluňovat se při měsíčním svitu
hřejivém jak záhrobí

Stárnutí

Houstne čas
rostou přání
všech těch našich hrdých skrání
dětských strání do nebes

Spěch či spánek
bez pokoje
slepých snů
pod ochranou
stříbrokřídých andělů

Vážená redakce,

v Lázních Bělohradě působí již 57 let soubor Hořeňák, ale o tom psát nechci. Chci napsat o člověku, který letos oslaví dvě významná jubilea, z nichž jedno je 40 let členství v souboru, kam dojíždí z Jičína, a druhé je životní, letos oslaví sedmdesátku. Je jím pan **Zdeněk Šindler** - tanečník, zpěvák a muzikant. Přišel k nám ještě s několika tanečnicí ze souboru Agrostroje v roce 1965. Od té doby dojíždí každý pátek na zkoušky a soustředění, bez nároků na cestovné. Vystoupení, která vynechal, by se nechal spočítat na prstech jedné ruky.

Pro soubor žije, našel si tu manželku, provedl nespočet vystoupení, pro soubor jezdil jako řidič, pomáhal shánět látku na kroje a další. Jeho ohromnou vitalitu mu závidí mnohem mladší tanečníci a zpěváci.

Celý soubor mu přeje mnoho zdraví do dalších let, ať ještě dlouho baví nás i diváky.

Jana Rychterová, Horní Nová Ves

Staré pohlednice do r.1945 koupím.
Tel. 608 420 808

VETERINÁRNÍ ORDINACE PRO MALÁ A VELKÁ ZVÍŘATA

MUDr. Hana Cholmatová

Moravská 890
506 01 Nová Paka
Tel: **493 720 188**
775 164 416

Ordinační doba:

pondělí - pátek 15 - 18 hod
sobota, neděle, svátky 9 - 12 hod

Operační hodiny:

pondělí - pátek 9 - 12

- Biochemické vyšetření krve na počkání
- Chirurgické zákroky
- Ultrazvuk a vyšetření březosti ultrazvukem
- Čipování zvířat včetně vybavení pasu
- Odstranění zubního kamene ultrazvukem
- Prodej dietního krmení
- Pohotovost 24 hod na tel. 776 16 44 16

**OTEVŘENO
DENNĚ
0.00 - 24.00**

Představujeme bělohradské zábavní centrum

SONIC MUSIC CLUB

Pro každého, kdo má rád zábavu a kvalitní hudbu

Salónek s videoprojekcí a prostorovým zvukem, který ocení (nejen) každý sportovní fanoušek

- ▶ 2 500 interpretů, téměř 20 000 písniček všech žánrů v našem MUSIC BOXU
- ▶ POP, FOLK, COUNTRY, ROCK 'N ROLL, DISCO
- ▶ Casinové automaty a mechanické kostky - JACKPOT až 500.000,-
- ▶ TIPSPORT
- ▶ NAČI - 2 bary, namražené drinky, nápoje NESCAFÉ, videoautomaty, šipky a stolní fotbálek

RESERVACE, kontakt: 608 223 388

CK Hoška-tour se jako každoročně i letos v lednu zúčastnila veletrhu cestovního ruchu Regiontour v Brně. V rámci svého stánku prezentovala nejen své zájezdy, ale také turistické možnosti města Lázně Bělohrad. Stánek cíleně navštívil ministr pro místní rozvoj Mgr. Radko Martínek, který se živě zajímal o nabízené produkty a o současnou situaci na poli domácího cestovního ruchu. Na závěr své návštěvy popřál cestovní kanceláři úspěch v podnikání a městu Lázně Bělohrad hodně spokojených návštěvníků. (mp, jp)

Dům čp.105 naproti Fričovu muzeu, který před válkou vlastnil izraelita Otto Lederer, obchodník s kořalkou, srovnala v lednu firma STYLBAU s.r.o. se zemí. Na jeho místě vyrostě dům nový, se sedmi byty pro občany s nižšími příjmy. Město na stavbu dostalo dotaci od Ministerstva pro místní rozvoj ve výši 3 850 000,- Kč. Podmínkou stavby je, že bude obnoven zajímavý vzhled domu směrem do Vojtíškovy ulice, kde na stěně byla pěkná štukatérská výzdoba. (las, pj)

Ve Štikovské rokli proběhl 12.2. první ročník autokrosového závodu s názvem Novopacká kudla. V konkurenci 10 vozů skončil na druhém místě bělohradák Lubor Zívr. Málokdo ví, že tento závodník v loňském roce skončil v autokrosovému seriálu Mistrovství ČR divize A do 1600 ccm (plechová auta) na třetím místě. Po celý rok 2005 se držel na druhém místě, ale při posledním závodě jej zradilo auto a skončil celkově třetí. (las)

V těchto dnech probíhá v počítačové učebně základní školy počítačový kurz pro seniory. Do kurzu je přihláše-

no 27 účastníků, kteří jsou rozděleni do tří studijních skupin. Kurz potrvá tři měsíce. Úspěšně jej vede třináctiletý Dominik Malý z Horní Nové Vsi. (las, pj)

Na základě rozhodnutí zastupitelstva města došlo od 1. 2. 2006 ke sloučení mateřských školek Lázně Bělohrad a Horní Nová Ves. K tomuto dni vznikla nová příspěvková organizace Bělohradská mateřská škola, kde funkci ředitelky vykonává paní Jana Feixová. (jk)

Velký nápor zažila údržba města při letošním zimním úklidu sněhu a posypu ulic. Město na ni má dvě traktorové radlice, stroje UNC a BELOS a sypač Avia. Ve Hřídenci a Lánech vypomáhá s traktorem SDH pan Josef Kulhánek. Za volanty těchto strojů se střídá šest řidičů. Sníh se z úzkých míst odvážel mimo město. Ulice se sypou bílou vápencovou drtí. Celkem bylo vysypáno sedm souprav šterku. Zajímavostí je, že se bílý šterk ukázal lepším materiálem pro posyp. Černý je sice ostřejší a lépe brání prokluzu, ale rozřezává pneumatiky a při sluníčku se ohřívá a mizí v ledu. (las)

SKI-CLUB

SKI-CLUB

„Chodili jsme každý pátek na pivo do Lípy. No, a tam jsme se dohodli, že druhý den, v sobotu, vyrazíme na lyžích na Zvičinu. Pár dobrovolníků připravilo transparent, po trati dvě občerstvovačky a jelo se.

Zdeněk Klůž

Na Zvičinu jsme dorazili řádně vyhladovělí. V hospodě ale byla svatba, tak k jídlu nebylo nic, jenom jsme u baru dostali každéj frňana. Na těch našich starejch prkýnkách jsme šli blbnout na sjezdovku. Odtamtud jsme jeli do Kalu, kde byly menší

závody ve sjezdu, a pak dál na Arnoštov k Máslovejm. Paní Máslová vlezla do kurníku a udělala nám míchaný vajíčka. Vyhodnocení akce Expedice Zvičina

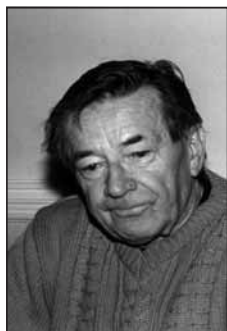
bylo U Lípy. Martin Rainů předával diplomy a Franta Fleků nalezval každému štamprdli,“ vypravuje o první akci Ski-clubu po letech Zdeněk Klůž.

Expedice Zvičina, která se uskutečnila před třiceti lety - v sobotu 22. ledna šestasedmdesátého roku - byla neoficiální první akcí Ski-clubu.

„Jitka Hrnčířová, co dělala v pražské typografii, připravila pozvánky, legitimace. Ty i s fotkou. Bohouš Šrám založil ve Spořitelně konto, každý člen platil padesát korun. Z toho se pak čerpalo na různé akce,“ hovoří o založení tohoto nepolitického sdružení 25 - 40 mladých lidí šéf klubu Martin Rain. Jeho nový atriový dům v Tyršově ulici a hlavně Bohunova hospoda Lípa byly tehdy „hlavními stany“ klubu. V salonku restaurace U Lípy se také koná 16. srpna 76 ustavující schůze Ski-clubu.

Martin Rain

„V srpnu šestasedmdesátého se jde na Hřídeleckou sopku. Vyrázilo se, jako vždy, od smrku. Na Doleňáku jsme si koupili lahvový, šlo se přes Hrádek do Šárovcových Lhoty, do Mlázovic a přes Choteč na Hřídelec. V Mlázovicích na náměstí jsme dělali skákání v pytlich,

lukostřelbu a další atrakce. Z okna se na nás díval tehdejší starosta Bělohradu Pelikán a povídá: Že prej by potřebovalo město nějakou brigádu, pomoc. Tak jsme v sobotu 11. září dali dokupy velkou brigádu - pracovní akci,“ hovoří dnes do svého chraplavého diktafonu v předvánoční atmosféře bílého salonku radnice, přesněji Na schodech, střídavě Rain, Klůz i Jarda Matyáško-Matik.

Jaroslav Matyáško

„Naproti bývalé elektře byla chalupa krejčího Rejmonta. Vejbor starou chalupu zbouřil a chtěl tady vybudovat park. No a my jsme se do toho pustili. Stihlo se toho spoustu. Nejdřív jsme ukradli jezeďáckej traktor, co parkoval za česáde. Na hřebík. Jarka Kodým-Kóda s pášákem rovnal zeminu. Dovezli jsme písek na cestičky, štěrk, lavičky z Bažárny. Zasadili i kytky, růže, co sehnal pan Klůz. V Javorce se chladil soudek piva. Alena Tichá ho pak točila.

Super akce. Za den byl park hotovej. Starosta Pelikán chtěl, abychom upravili i prostor u mateřský školky, to jsme již nechali na jiných.“

Po brigádě následovala Drakiáda. Každý vyrobil vlastního draka a ten musel pochopitelně i létat. Excelovala dvojice Sláva Poner a Ota Kolář. Jejich obr-drak visel dva dni na drátech a pak se urval a rozhodil střechu stodoly...

Přišlo tradiční Vítání jara, o kterém vypráví Martin Rain: „Sesadili jsme dohromady dvě krejčovský figuríny. Ty jsme spolu s výtvarnicí Jitkou Hrnčířovou ustrojili a byla Morena.

Ota Kolář, co měl kontakty na jatkách, sehnal pět kilo bejčích kulí, který se pak dělaly jako ledvinky. A jaro se mohlo vítat.

V Brtevský rokli, kaňonu, se naříznul spadlej kmen stromu přes potok. Řez se zamazal hlinou a na konci kmene byla flaška rumu. Kdo přežele, tak má flašku. Alena Tichá to zvládla. Sice spadla se stromem i flaškou do potoka, ale rum vyhrála,“ rozebírá Martin Rain další akci nazvanou Táta hub.

„Scházeli jsme se U Lípy. No, něco jsme vypili, poseděli. Ta parta tam byla dobrá. A řekli jsme si, co takhle udělat něco pro město. Ukázat, že jenom nechlastáme, nebavíme se. A tak to vlastně vzniklo.

Konec byl už prostej. Dostali jsme nabídku od Národní fronty, jestli nechceme jít pod město. Odmítli jsme. Strávili jsme celý den u výslechu a tak to vlastně skončilo,“ uzavírá vyprávění o Ski-clubu jeho předseda Martin Rain. O klubu, na svoji dobu nebývalém, o klubu, který byl protipólem nepopulárnímu svazáckému sdružení, o klubu, jemuž byly vyměřeny pouhé dva roky.

Maryška

V březnu loňského roku oslavila stále svěží, čilá a aktivní paní Marie Klůzová své vzácné jubileum - osmdesáté narozeniny. V té době jsem se nemohl s kytičkou zařadit mezi gratulanty, neboť jsem byl po infarktu hospitalizován v nemocnici a nemohl jsem jubilantce vyjádřit to, co bych jí říci potřeboval - slova díky za dlouholetou spolupráci. S potěšením tak tedy činím nyní, k jejím narozeninám jednaosmdesátým.

Činnost paní Klůzové v bělohradské kultuře byla dlouholetá a tak rozsáhlá, že si zaslouží hlubšího zamyšlení, neboť po celá ta léta jejího působení byla skutečnou první dámou bělohradské kultury. Ohlédněme se proto trochu za těmi jejími osmdesáti léty tolik plodného života.

Paní Klůzová pochází ze slavného rodu Březinova. Slavného už třeba proto, že z tohoto rodu pochází slavný český malíř - impresionista Václav Březina (jeho otec byl synem bělohradského starosty), nejoblíbenější žák Julia Mařáka a spolužák Slavíčka, Kavána, Lebedy, Kalvody aj., který je pochován v Praze na Vyšehradě.

Provdala se v roce 1947 za vynikajícího ornitologa, člena České ornitologické společnosti v Praze, člena Masarykovy akademie práce v Praze

a autora četných odborných publikací, Zdeňka Klůze. Jméno jejího manžela bylo mezi českými ornitology skutečným pojmem - zúčastnil se mj. i 3. přírodovědecké výpravy na Island, za výzkumem opeřenců byl vyslán na Ostrov lodivodů v Baltickém moři a do Dánska. Zdeněk Klůz byl všestranně vzdělaný a všestranně činný člověk. Kromě svých výzkumů ornitologických spravoval zoologické sbírky Fričova muzea v Lázních Bělohradě, zajímal se o numizmatiku, filatelii, o výtvarné umění (byl dobrým přítelem ak. malíře Karla Dlaboly), měl překrásnou sbírku netřesků, kaktusů aj. Nestál stranou ani veřejného života a osvětové činnosti. Žel, zemřel náhle v plné tvůrčí práci dne 13. září 1979 a tím skončilo 32 let krásného manželství, nabitého harmonií a společnou tvůrčí činností, neboť Marie Klůzová se na aktivitách svého manžela plně podílela. Dvě děti, dcera a syn, jí byly oporou v této těžké době.

Po smrti svého manžela se začala věnovat činnosti, která byla jejímu srdci nejbližší. Od mládí hrávala divadlo v místním ochotnickém kroužku, hrála na klavír (dobře se doplňovaly se sestrou, rovněž výbornou klavíristkou) a dobře zpívala (proto už dříve našla své místo v bělohradském smíšeném sboru Malát, vedeným sbormistrem Františkem Fólem). Se sborem se zúčastňovala všech koncertů a zájezdů.

Když v Památníku K.V. Raise skončil svou činnost jeho správce Josef Kovanda, nastoupila na jeho místo. Pro tuto práci byla přímo předurčena svým vztahem k městu a znalostmi historie celého regionu. Vždycky se o ni zajímala a za ta léta nasbírala řadu poznatků, zpráv, dokumentů a fotografií, vztahujících se k osobnostem i etapám vývoje našeho města. S nadšením o této

historii vždy vyprávěla návštěvníkům Památníku, které provázela. S důvěrou se na ni obraceli i studenti, kteří sháněli některé údaje pro své školní či diplomové práce. V Památníku organizovala nejružnější výstavy, kulturní akce, či přednášky a vzpomínkové akce k různým výročím. Ráda pracovala s místním vlastivědným kroužkem, s nímž v den výročí úmrtí Karla Moora u jeho hrobu společně zazpívali jím upravenou píseň Čechy krásné.

Když v roce 1985 vznikl Bělohradský ženský sbor, stala se okamžitě jeho členkou a hned si našla své místo v prvním sopránu. Ve sboru byla velmi oblíbená, pro všechny členky byla Maryška, bez které by se žádná akce, žádný koncert neobešel. Nic netrvá věčně a tak i Bělohradský ženský sbor skončil svou činnost. Dnes už se jenom potkáváme ve městě a je nutno říci - rádi se potkáváme, neboť je vždy o čem mluvit, na co zavzpomínat. Takže zbývá jenom vyslovit naše přání: Maryško, díky za vše a ještě hodně krásných let plných pohody, radosti a spokojenosti.

Malá galerie osobností

V dnešním hudebním medailonku bychom chtěli vzpomenout bělohradského rodáka, talentovaného hudebníka, ke kterému byl osud příliš krutý a nedopřál mu své nadání plně rozvinout. Bylo mu třicet let, když jej mobilizace násilně vtáhla na frontu do 1. světové války. Musel narukovat společně se svými ostatními vrstevníky do kruté a nesmyslné války, která si vyžádala jejich mladé životy. Pomníky padlých s jejich jmény nám zůstaly v každé obci jedinou vzpomínkou na ně. Jedním z těch, kdo svůj život ztratil hned v prvním roce této strašné a krvavé války byl

JUDr. Josef Mindl,
narozený 5. ledna 1884
v Lázních Bělohradě.

Byl synem MUDr. Aloise Mindla, velice oblíbeného lékaře v místních lázních. Do školy chodil v Bělohradě, gymnázium studoval v Jičíně. Byl všestranně hudebně nadaný, hrál na housle, violu a na klavír. Již na jičínském gymnáziu se stal členem smyčcového kvarteta, ve kterém hrál na violu, a ještě před maturitou dirigoval v roce 1902 studentský orchestr. S láskou studoval opery.

V Praze na univerzitě studoval práva a během studia ještě navštěvoval přednášky profesora K. Steckera na pražské konzervatoři. Za právnických studií v Praze uspořádal a řídil ve Dvoře Králové Večer mladé české hudby.

V Praze byl členem Akademického orchestru, řízeného Bohumilem Vendlerem. Psal články a studie, z nichž je nejdůležitější kritika úpravy Smetanových

Dvou vdov V. J. Novotným. Další články a referáty uveřejňoval v Budějovických listech a v Hořické lyře.

Soudní praxi vykonával v Praze a v Budějovicích, notářskou v Semilech. Odtud odešel po čtrnáctidenním výcviku na frontu k sanitní službě, kde při naze úplavíci 28. října 1914 zemřel.

MUDr. Mindl si získal rozsáhlou praxí a zkušenostmi zaslouženě pověst výborného lékaře. Když se mu donesla zpráva, že jeho syn těžce onemocněl úplavíci a leží kdesi v Haliči v polním lazaretu, byl tou zprávou tak zdrcen, že v zoufalé bolesti a beznaději se pokusil o nemožné - rozhodl se syna zachránit. Jel dny a noci do Haliče, vyhledal polní lazaret a v něm našel syna umírajícího v baráku přeplněném nemocnými úplavíci, ve strašných, nelidských podmínkách.

Leželi na prýčnách nad sebou a z horních lůžek teklo vše na ty, co leželi dole, bez pomoci, bez ošetření. Jen mrtvé odklízelo několik vojáků. Na jakoukoli záchranu nebylo pomyšlení. Doprava v blízkosti fronty neexistovala, horečkami sužovaný nemocný nebyl schopen ani pohybu, natož chůze - a umíral! Otec - lékař nemohl pro něho udělat vůbec nic, ani mu ulehčit. Zbývalo jen se rozloučit, opustit syna v zoufalé situaci a sám v beznaději jet dny a noci zpátky. Úřední zpráva o úmrtí JUDr. Josefa Mindla přišla v nejbližších dnech.

MUDr. ALOIS MINDL
STÁT. OBYV. LÉKAŘ VV. A PRVNÍ LAZEŇ LÉKAŘ
V LÁZNÍCH BĚLOHRADĚ.
✧ 1850 + 1934.
JEHO CHOŤ **MARIE** ROZ. DOUBRAVSKÁ,
✧ 1864 + 1938.
PAMÁTKA SYNA
JUDRA JOSEFA MINDLA,
ZEMŘELÉHO NA RUSKÉ FRONTĚ R. 1914.
JUDr. BOHUSLAV DVOŘÁK

